

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG5910002

ชื่อโครงการ: บทบาทของภาคประชาสัมคมพม่าภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปปี 2010

กรณีศึกษา โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษและท่าเรือน้ำลึกทวาย ประเทศไทย

ชื่อนักวิจัย: วิภาวดี พันธุ์ย่างน้อย

ทิพย์อักษร มันปاتิ

อารวัณย์ สมบูรณ์วัฒนกุล

อีเมล: p.wipawadee@gmail.com

ระยะเวลาดำเนินโครงการ: มีนาคม 2015 – มีนาคม 2016

คำสำคัญ: ประชาสัมคมพม่า องค์กรชุมชน เขตเศรษฐกิจพิเศษและท่าเรือน้ำลึกทวาย และทวาย

รายงานการวิจัยนี้นำเสนอผลการศึกษาบทบาทของภาคประชาสัมคมพม่าภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปปี 2010 กรณีศึกษาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษและท่าเรือน้ำลึกทวาย ประเทศไทย ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การศึกษาสิ่งสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ และให้ความสำคัญมากกับการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องและมีความเชี่ยวชาญด้านประชาสัมคมพม่าและข้อความเคลื่อนไหวในพื้นที่จังหวัดทวาย ดังรายชื่อเฉพาะที่เปิดเผยได้รวม 39 คน ควบคู่กับสังเกตการณ์บรรยากาศการทำงานอย่างไม่เป็นทางการ การเข้าร่วมกับกิจกรรมที่จัดโดยประชาสัมคมพม่าและทวาย ตลอดจนติดตามสถานการณ์ในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

ข้อค้นพบจากการวิจัยแสดงให้เห็นถึงผลวัตถุน้ำหนักของภาคประชาสัมคมพม่าที่มีความสัมพันธ์กับคุณค่าด้านสังคม วัฒนธรรม และเงื่อนไขทางการเมืองนับตั้งแต่ก่อนยุคอาณานิคมมาจนถึงปัจจุบัน

การปักธงที่ก่อให้ขึ้นของระบบอุตสาหกรรมมีส่วนกดทับการเติบโตของประชาสัมคมที่เน้นการแสดงออกทางการเมืองโดยตรง หรือนักกิจกรรมทางการเมือง แต่ก็เปิดพื้นที่ให้งานประชาสัมคมด้านสังคมสงเคราะห์และการ

พัฒนาสังคมในมิติอื่นขยายตัวขึ้นมาทำหน้าที่แทนรัฐที่ล้มเหลว อย่างไรก็ตาม การเดินขบวนเรียกร้องให้เกิดการปฏิรูปการเมืองในยุครัฐบาลทหารเป็นภาพสะท้อนถึงการดำรงอยู่ของนักกิจกรรมทางการเมือง การนำเสนอสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนและการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตยของพม่าในเวทีสากลยังฉายบทบาทของผู้พลัดถิ่นหรือองค์กรตามแนวชายแดนซึ่งมีความเชื่อมโยงกับภาคประชาสังคมภายในประเทศพม่า การเติบโตอย่างต่อเนื่องของประชาสังคมพม่านับตั้งแต่เหตุการณ์พายุไซโคลนนาร์กีสปี 2008 จนถึงยุครัฐบาลพลเรือน (ค.ศ. 2011 – 2016) ตอกย้ำถึงผลวัตถุนั้นที่ไม่มีความต่อเนื่องเป็นเนื้อเดียวกัน แต่ได้ฝังรากลึกในสังคมพม่าและเป็นกระบวนการที่มีการส่งต่อถึงคนรุ่นใหม่ตลอดมา

ภาคประชาสังคมทวายเป็นกลุ่มหนึ่งที่เติบโตในยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านทางการเมือง ตลอดยุครัฐบาลทหารเมืองทวายแทบถูกตัดขาดจากส่วนอื่นของประเทศ องค์กรชุมชนมีปฏิบัติการแคร่ระดับท้องถิ่น กลุ่มที่มีลักษณะเป็นขบวนการทางการเมืองของคนท้องถิ่นทวายเพิ่งก่อเป็นรูปว่างขึ้นเมื่อผลกระทบจากโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษและท่าเรือน้ำลึกทวายปราการขัดเจนในปี 2010 และได้รับการพัฒนาศักยภาพขึ้นจากการสนับสนุนที่หลากหลายจนสามารถช่วงชิงพื้นที่ทางการเมืองได้ในยุคประชาธิปไตยและทะยานขึ้นมาเป็นขบวนการเคลื่อนไหวที่มีบทบาทโดดเด่นในระดับท้องถิ่น ต่อมาyangได้ผนวกร่วมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประชาสังคมระดับชาติและข้ามพรมแดนเพื่อผลักดันवाराचंद्रानालिङ्गवेदलोमและสิทธิมนุษยชนในการพัฒนาเป็นหลัก

Abstract

Project Code: RDG5910002

Project Title: Position of Myanmar Civil Society After General Election in 2010: A Case Study of the Dawei Special Economic Zone Project (DSEZ), the Dawei Deep Sea Port and Other Related Developmental Projects, Myanmar

Researchers: WipawadeePanyangnoi

Tipakson Manpati

Areewan Sombunwatthanakun

Organization: Sathirakoses - Nagapradipa Foundation (SNF)

E-mail Address: p.wipawadee@gmail.com

Project Period: December 2015 - December 2016

Keywords: Myanmar Civil Society, Community Based Organization – CBO, Dawei, Dawei Special Economic Zone Project (DSEZ), Dawei Deep Sea Port

This research presents findings about roles of civil society in Myanmar after general election in 2010 by a case study of the Special Economic Zone and the Deep Sea Port Projects and other related developmental projects. This study uses qualitative methods by literature reviews of printed and electronic documents. Field research focused on deep interviews with 39 individuals who are expert on civil society in Myanmar in particular in Dawei. This includes informal observations and participating in activities organized by civil society in Dawei and Myanmar as well as monitoring situation closely together with different groups in Dawei.

Research findings indicated that developments of civil society in Myanmar is related with socio-culture values in particularly religions. Civil society also has dynamics and adaptation in accordance with political conditions since colonization until now

Political oppression by military government had pressed civil society down regarding direct political expression particularly for political activists. However, the space for civil society groups work on social welfare and developments have been expanded to replace the failed government. Political movements that demand for political reform during military government reflected the existence of political activists. Campaigns on human rights abuses and democracy in Myanmar with international community can reflect the roles of IDPs which related with civil society inside the country. The continuity of civil society in Myanmar since Nargis Cyclone in 2008 until civil government regime in 2011-2016, has emphasized the dynamics of civil society in Myanmar which it might not be smoothly continuous but has deepen down in Myanmar society and has transferred from generation to generation.

Dawei civil society is a movement that grows up during the political transition. Along the military regime, Dawei was almost cut off from other parts of the country. Community based organizations were working only at local level. The groups related to political movements started from local people who impacted from DSEZ which was clearly seen in 2010. They have been built up capacity in various ways and be able to occupy political space during democratization and stand up to be outstanding movement at local level. Then integrates with national and trans-border civil society to push forward the agenda of environment and human rights.